

NEWSLETTER

ISSUE OCTOBER 2024

FOREST LOSS MONITORING PROJECT

JAPAN GOV
THE GOVERNMENT OF JAPAN

I. WHO PLAYED A KEY ROLE OF THIS ISSUE?

มาทำความรู้จักกับทีมงานคุณภาพ ซึ่งจะรับบทพระเอก
ร่วมในจดหมายข่าวฉบับนี้ เดี่ยวเราจะได้รู้กันว่าทำไมพวกเขา
เค้าถึงกลายเป็น HERO!! ติดตาม NEXT COLUMN

คุณสิทธิชัย จินะมอย พร้อมทีมงานจากเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว

II. 2ND FIELD VISITED AND TRAINED OUR FIELD COORDINATOR ON NCAPS SYSTEM

นี่นับเป็นครั้งแรกที่มีการนำระบบ NCAPS มาใช้ในการ
ติดตามเฝ้าระวังรักษาทรัพยากรในป่าชุมชนในประเทศไทย
รวมถึงเป็นการนำระบบนี้มาใช้ในพื้นที่ป่าสงวนฯ ที่มีพื้นที่
รับผิดชอบโดยกรมป่าไม้ ซึ่งถือว่าเป็นสิ่งใหม่ๆ ที่ต้องเรียนรู้
ซึ่งระบบป้องกันป่านี้รู้จักกันดีและมีส่วนสนับสนุนการเฝ้า
ระวังพื้นที่คุ้มครองของ กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และ
พันธุ์พืช มานานกว่าสิบปี

นับตั้งแต่ที่ทางทีมงาน นำโดยศาสตราจารย์ยงยุทธ ไตรสุรัตน์
ได้ลงสำรวจพื้นที่ครั้งแรกในเดือนสิงหาคมที่ผ่านมา และมีป่า
ชุมชน 4 แห่งได้รับเลือกให้เป็นพื้นที่นำร่อง (ตามที่เราได้รายงานใน
จดหมายข่าวฉบับแรก) นั้น ในวันที่ 10-14 กันยายน 2567 ทีม
งานของเรานำโดยคุณสิทธิชัย จินะมอยได้ลงพื้นที่แม่ฮ่องสอนอีก
ครั้ง เนื่องจาก NCAPS เป็นเทคโนโลยีใหม่สำหรับกรมป่าไม้ และ
ป่าชุมชน ผู้ใช้จึงต้องฟังเทคนิคทั้งหมดไว้บนใจเพื่อดำเนิ
การทุกอย่างตามจุดประสงค์ซึ่งอาจจะใช้เวลาในการเรียนรู้ทั้งระบบ
ทางทีมงาน ได้ถ่ายทอดความรู้ และเทคนิคต่างๆ ให้แก่ผู้ประสาน
งานภาคสนามของเรา เพื่อพร้อมสำหรับงานใหญ่ที่รออยู่

การลงพื้นที่ครั้งนี้เพื่อทำการสำรวจพื้นที่ในการจัดฝึกอบรม
NCAPS SYSTEM ที่จัดขึ้นวันที่ 24-29 ตุลาคม รวมถึง
แนะนำ APPLICATION ต่างๆ แนะนำระบบกล้อง และ
เทคโนโลยีที่จำเป็นในการสำรวจหาจุดเหมาะสมในการติดตั้ง
กล้องแก่ ผู้ประสานงานภาคสนาม HERO ของเรา เพื่อเข้าไป
หาจุดตั้งกล้องไว้ก่อนการฝึกอบรม

อีกทั้งเราได้เข้าพบกับ ผู้นำป่าชุมชนนำร่องทั้ง 3 แห่ง

1. ป่าชุมชนบ้านต่อแพ
2. ป่าชุมชนทุ่งแพม
3. ป่าชุมชนบ้านแม่ทะลุ

โดยได้นำกล้อง CAMERA TRAP ไปให้ทางชุมชนได้รู้จักหน้าตา
กันก่อน พร้อมทั้งทำการนัดหมายตารางการฝึกอบรมคร่าวๆ เพื่อ
แสดงให้ทางป่าชุมชนเห็นว่าโครงการฯ ของเรามีความจริงจัง ใสใจ
และพร้อมสนับสนุนในการรักษาทรัพยากร และผลประโยชน์ร่วม
ของสมาชิกป่าชุมชน จะเห็นว่าขาดไป 1 พื้นที่ป่าชุมชนที่เรายังไม่ได้
เข้าพบในครั้งนี่ คือป่าชุมชนบ้านเลเค๊ะ ไร่คะ! เราเก็บไว้เพื่อเป็น
CHALLENGE ผู้ประสานงานโครงการฯ ของเรา สู้ๆ ค่ะ

HIGH LIGHT!!

III. NCAPS TRAINING

ในที่สุดก็มาถึงกับการฝึกอบรมแบบเคลื่อนที่ โดย ณ วันที่ 24-29 ตุลาคมที่ผ่านมา ทางโครงการฯ ได้จัดฝึกอบรม **NCAPS SYSTEM** ใน 4 พื้นที่ป่าชุมชนนำร่อง ในท้องที่ อำเภอขุนยวม อำเภอแม่สะเรียง และ อำเภอสบเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน ร่วมด้วยเจ้าหน้าที่จากสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน โดยได้รับเกียรติทีมวิทยากรจาก เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว กรมอุทยานแห่งชาติสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่เราแนะนำกันไป แล้วกับ COLUMN แรก ทั้งนี้การอบรมครั้งนี้มีผู้เข้าร่วมอบรม เป็นตัวแทนจากป่าชุมชนรวม 4 หมู่บ้าน ซึ่งมีทั้ง ผู้นำหมู่บ้าน และสมาชิกป่าชุมชน ดังนี้

ป่าชุมชนบ้านต่อแพ

นำโดยผู้ใหญ่ชัยเดช สุทินกรณ์ และสมาชิกป่าชุมชนอีกจำนวน 7 คน

ป่าชุมชนทุ่งแพม

นำโดยกำนันกองพูล บุญยวง พร้อมด้วยสมาชิกป่าชุมชนอีกจำนวน 4 คน

ป่าชุมชนบ้านเลโ๊ะ

นำโดยผู้ใหญ่ชัยรัตน์ หยกรัตนพงศ์ พร้อมด้วยสมาชิกป่าชุมชนอีก 4 คน

ป่าชุมชนบ้านไร่

นำโดยผู้ใหญ่วีระ ศรีบุญมา พร้อมด้วยสมาชิกป่าชุมชนอีกจำนวน 3 คน ซึ่งอยู่ระหว่างการพิจารณาเป็นพื้นที่นำร่องในตอนต้นโครงการฯ

ทั้งนี้ทางโครงการฯ ได้เลือกพื้นที่ป่าชุมชนป่าหมาก อีกแห่งเพื่อเป็นตัวเลือกหากแต่ยังไม่ได้เข้าไปชี้แจงโครงการกับทางป่าชุมชน โดยได้มอบหมายให้ผู้ประสานงานภาคสนาม ดำเนินการต่อไปโดยจะทำการหาหรือกับทีมงานอีกครั้ง

HIGH LIGHT!!

III. NCAPS TRAINING

นอกจากป่าชุมชนนำร่องทั้ง 4 แห่งที่เราได้เข้าไปดำเนินการฝึกอบรมพร้อมติดตั้งกล้อง NCAPS แล้วยังมีหน่วยงานภาครัฐ ได้แก่ เจ้าหน้าที่ ส่วนป่าชุมชน สอป.1 จำนวน 2 คนที่อยู่กับเราทั้ง 5 วันตามโปรแกรมอบรม และเจ้าหน้าที่จากส่วนป้องกันทรัพยากรป่าไม้ สำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 1 สาขาแม่ฮ่องสอน จำนวน 15 คน เข้าร่วมในการฝึกอบรมครั้งนี้ด้วย

การอบรมในทุกพื้นที่เริ่มด้วยการเรียนในห้องเรียน เพื่อแนะนำระบบ NCAPS และวิธีการติดตั้งกล้อง โดยคุณสิทธินิชย์ และทีมผู้เชี่ยวชาญด้านการติดตั้งกล้อง นำโดยคุณศุภลักษณ์ คันภูเขี้ยว ผู้ช่วยสุดหล่อ แห่งเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว มาช่วยบรรยาย มีการสาธิตการใช้อุปกรณ์การป็นต้นไม้ เพื่อความปลอดภัยในการขึ้นไปติดตั้งกล้องบนที่สูง ครั้งนี้ผู้เข้าร่วมอบรมได้เรียนรู้เทคนิคการติดตั้งกล้อง ประโยชน์ของเทคโนโลยีที่นำมาเป็นส่วนเสริมประสิทธิภาพในการดูแลทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งได้มีส่วนร่วมในการนำไปใช้งานจริงในพื้นที่ป่าชุมชนของตนเอง รวมถึงในป่าสงวนแห่งชาติ ที่อยู่ในสังกัดกรมป่าไม้ ถือเป็นก้าวแรกของหน่วยงานที่ได้นำระบบ NCAPS และ SMART มาใช้ในการเสริมสร้างระบบการรักษาทรัพยากรป่าไม้

นับเป็นเรื่องที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่เราได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากเจ้าหน้าที่จาก สอป.1 และตัวแทนป่าชุมชน ทางโครงการฯ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าข้อมูลที่ได้มาจะนำไปใช้ประโยชน์ในการวางแผนการใช้ประโยชน์ทรัพยากรจากป่าชุมชนได้เป็นอย่างดี

โครงการฯ ได้จัดสรรกล้องให้ป่าชุมชน 4 พื้นที่ และ ป่าสงวนแห่งชาติ อีก 1 พื้นที่ รวมเป็น 5 พื้นที่ โดยมอบให้ดูแล พื้นที่ละ 3 ตัว เนื่องด้วยเวลาที่จำกัดที่หนึ่งพื้นที่มีเวลา 1 วัน ทางทีมงานจึงใช้ **MODEL ติดตั้งให้ 2 ให้ลองติดตั้งเอง 1** เพื่อให้ทางชุมชน และเจ้าหน้าที่ได้ฝึกกระบวนการทั้งหมดที่ได้เรียนรู้ไป ในครั้งนี้นับว่าประสบความสำเร็จเป็นอย่างดี กล้องทั้ง 11 ตัวถูกติดตั้งและกำลังส่งข้อมูลมาให้เราอย่างต่อเนื่อง แม้ใน ขณะที่ทุกคนกำลังอ่านจดหมายข่าวฉบับนี้ อาจมีกล้องบางตัวกำลังส่งภาพการเข้าไปใช้ประโยชน์ในป่ามาให้ทางทีมงานได้ขบคิดก็เป็นได้

ป.ล. หลายท่านอาจสงสัยว่าทำไมติดตั้งกล้องเพียง 11 ตัว ทั้งที่มีพื้นที่รวมแล้ว 5 พื้นที่ อย่างที่รายงานข้างต้นเรากำลังคัดเลือกพื้นที่ตัวแทนอีก 1 แห่ง ครั้งนี้เราจะได้เห็นฝีมือของผู้ประสานงานภาคสนามของเราอีกครั้งว่ายอดเยี่ยม! จริงๆ

IV. THE IMAGE INTERPRETATION

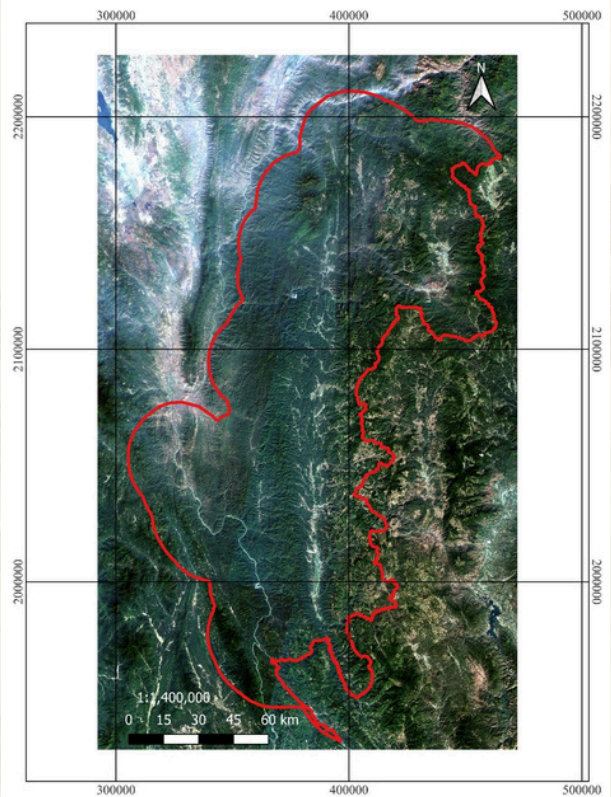
อีกหนึ่งเทคโนโลยีที่เรานำมาใช้ในโครงการฯ นี้คือการใช้การแปลภาพถ่ายดาวเทียม (SATELLITE IMAGERY) เพื่อทำการเปรียบเทียบการใช้ประโยชน์ที่ดินจากอดีต กับ ณ ปัจจุบัน และทำนายไปถึงอนาคต โดย ผศ.ดร.ลัดดาวรรณ เจริญตระกูล และทีมงานที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้ช่วยทำการแปลภาพถ่ายดาวเทียมดูการเปลี่ยนแปลงการใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่จังหวัดแม่ฮ่องสอนและขยายเข้าไปในพื้นที่ประเทศพม่าระยะ 20 กิโลเมตร ระหว่างปี 1990 เปรียบเทียบกับปี 2023

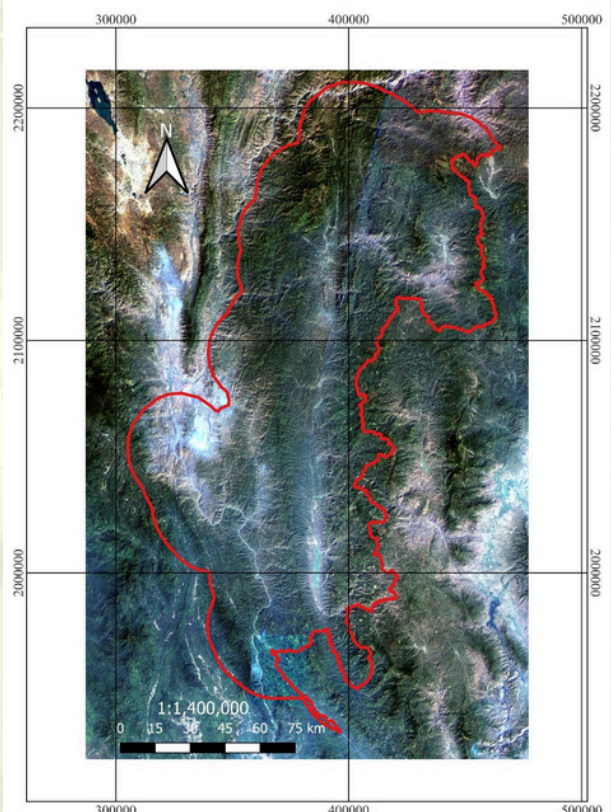
รายละเอียดดังนี้ เตรียมข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมที่ใช้สำหรับการจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดิน คือ ข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT 5 ระบบบันทึกข้อมูล THEMATIC MAPPER (TM) ผลิตภัณฑ์แบบ LEVEL 1 PRECISION TERRAIN CORRECTED (L1TP) ความละเอียดจุดภาพ 30 เมตร สำหรับจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในปี 1990 จำนวน 5 ชันภาพ ได้แก่ PATH 131 ROW 046, PATH 131 ROW 047, PATH 131 ROW 048, PATH 132 ROW 046 และ PATH 132 ROW 047 และข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียม LANDSAT 8-9 ระบบบันทึกข้อมูล OPERATIONAL LAND IMAGER (OLI), OPERATIONAL LAND IMAGER-2 (OLI-2) ผลิตภัณฑ์แบบ L1TP ความละเอียดจุดภาพ 30 เมตร สำหรับจำแนกการใช้ประโยชน์ที่ดินในปี 2023 จำนวน 6 ชันภาพ ได้แก่ PATH 131 ROW 046, PATH 131 ROW 047, PATH 131 ROW 048, PATH 132 ROW 046, PATH 132 ROW 047 และ PATH 132 ROW 048 และกำหนดช่วงเวลาของข้อมูลภาพถ่ายดาวเทียมทั้งปี 1990 และปี 2023 อยู่ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ ถึง พฤษภาคม

อาจจะเข้าใจยากสักหน่อย เอาเป็นว่าทางทีมงานได้ทำจำแนกพื้นที่การใช้ประโยชน์ที่ดินออกเป็น 13 ประเภท จากการลงพื้นที่จริงจำนวน 79 จุดสำรวจ ทั้งนี้ดำเนินการไปกว่า 80% และเราจะได้เห็นแผนที่จากปี 1990 กับปี 2023 ว่ามีการเปลี่ยนแปลงอย่างไร

Landsat 8-9 satellite image of Mae Hong Son Province in 2023 Map

Landsat-5 satellite image of Mae Hong Son Province in 1990 Map

V. COMING UP EVENT

1st PSC AND PTC MEETING

ในวันอังคารที่ 19 พฤศจิกายน 2567 ที่จะถึงนี้ ทางโครงการฯ จะจัดประชุม กรรมการโครงการฯ ครั้งที่ 1 เวลา 09.30 -16.00 น. ณ โรงแรมราม่า การ์เด้นส์ กรุงเทพฯ รายละเอียดดังนี้

ในช่วงเช้าเป็นการประชุมกรรมการเทคนิค ซึ่งจัดในรูปแบบ Onsite และ การประชุมกรรมการบริหารโครงการฯ ในช่วงบ่าย ซึ่งจะเป็นการประชุมแบบ Onsite ให้เราได้พบกันตัวจริงๆ โดยในการประชุมจะมีการนำเสนอ

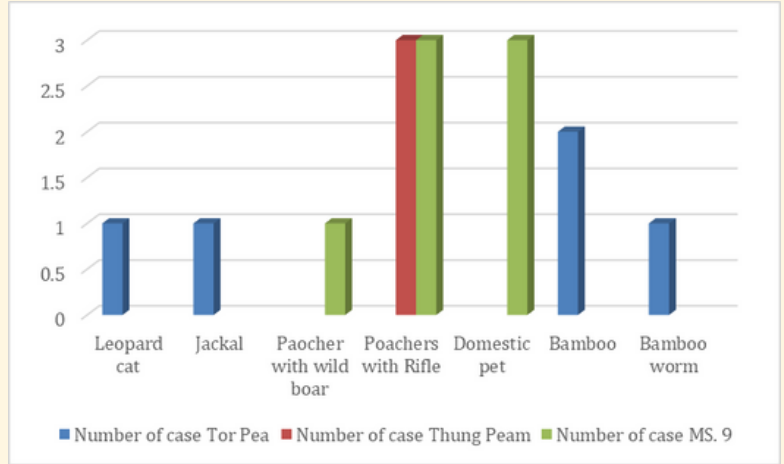
- รายงานสรุปโครงการ ข้อมูลที่ใช้ในการทำโครงการและรายงานแผนการดำเนินงานโครงการ 6 เดือนแรก
- รายงานผลการดำเนินการแปลภาพถ่ายดาวเทียมและแผนดำเนินงาน
- รายงานการติดตั้ง NCAP การตรวจการณ์และแผนดำเนินงาน

ซึ่งการประชุมครั้งนี้มีการตรวจสอบความคืบหน้าของแผนการดำเนินงาน รวมถึงการเงินโดยคณะกรรมการโครงการฯ ข้อเสนอการงบประมาณดำเนินงาน

VI. HOT ISSUE FROM NCAPS

รายงานจากกล้อง NCAPS ทั้ง 11 ตัวที่เราได้ทำการติดตั้งไปตั้งแต่วันที่ 25 ตุลาคม 2567 ถึง วันที่ 12 พฤศจิกายน 2567 ประมาณ 22 วัน กล้องสามารถถ่ายภาพ สัตว์ป่า ได้แก่ แมวดาว และหมาจิ้งจอก ภาพของพรานล่าสัตว์ พรานถือแบกอาวูร์ปืน การหาของป่า (NTFP) เช่น การหาหนอนรด่วน, การขนไม้ไฟ, รวมถึงภาพของสัตว์เลี้ยง เช่น วัว ควาย และสุนัข

และล่าสุด วันที่ 12 พฤศจิกายน ที่ผ่านมา ขณะที่ทางเจ้าหน้าที่ส่วนป้องกันรักษาป่าแห่งป่าสงวนแห่งชาติสาละวิน (มส. 3 ขุนยวม) พร้อมกับผู้ประสานงานภาคสนามของเรา กำลังดำเนินการย้ายจุดติดตั้งกล้องตัวที่ SARRF-001 และกำลังทำการทดสอบระบบกล้องอยู่นั้น ทางทีมงานภาคสนามได้พบการลักลอบตัดไม้สัก และไม้แปรรูปจำนวน 6 แผ่น จากการประมาณขนาดของแผ่นไม้แปรรูป มีจำนวน 5 แผ่น หน้ากว้าง 60-80 เซนติเมตร ยาว 2 เมตรหนา 6-8 นิ้ว และอีก 1 แผ่นที่กำลังขนขึ้นรถ ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่า ซึ่งกำลังทำการขนย้ายโดยรถบรรทุก ทั้งนี้สามารถจับกุมผู้กระทำผิดได้ 1 คน หลบหนีได้ 3 คน ทั้งนี้ยังพบโรงแปรรูปไม้ใกล้เคียงกับจุดที่พบผู้กระทำผิด จุดเกิดเหตุดังกล่าวอยู่ใกล้กับป่าชุมชนบ้านต่อแพ ซึ่งจากการสำรวจของเราในเบื้องต้น ป่าชุมชนแห่งนี้ยังคงมีดงไม้ขนาดใหญ่อยู่ในใจกลางป่า หากยังไม่มีการจัดการพื้นที่ที่เป็นระบบเกรงว่าป่าผืนนี้อาจจะไม่มีไม้ให้เราได้เห็น หวังว่าโครงการฯ ITTO FOREST LOSS MONITORING PROJECT จะมีส่วนช่วยในการเพิ่มประสิทธิภาพในการรักษาทรัพยากรธรรมชาติ ของเราได้อีกทางหนึ่ง โดยการนำระบบ NCAPS และ SMART PATROL มาช่วยในการติดตามเฝ้าระวัง ที่เรากำลังทำการพัฒนาระบบอยู่ขณะนี้

ITTO - FOREST LOSS MONITORING PROJECT

THE SMART PATROL AND DRONE TRAINING

**COMING SOON!!
THIS DECEMBER**

MORE INFORMATION

ongsprasertpreecha@gmail.com

fforckn@ku.ac.th

<https://itto-forestloss.org>